PROJEKTOVÝ DEN

Projektový den se skládá ze dvou části. V první části se žáci účastní vzdělávacího programu zaměřeného a problematiku sucha/horka v zahradách a zároveň se seznamují s opatřením, které následně budou v zahradě tvořit. V druhé (časově delší) části probíhá samotná realizace opatření.

Věková skupina: žáci 1. stupně ZŠ

Cíle projektového dne:

- seznámit žáky s problematikou sucha v zahradách a jak zahradu na tyto situace adaptovat
- trávit více času venku, v kontaktu s přírodou
- zvýšit praktické dovednosti žáků prostřednictvím budování přírodních prvků v zahradě
- poskytnou zapojeným učitelům praktickou zkušenost s průběhem projektového dne a tvorbou konkrétního adaptačního opatření v zahradě
- zvýšit biodiverzitu na školních zahradách
- provést drobné úpravy školních zahrad adaptující na změnu klimatu

A) JEZÍRKO

1. Kdo v něm žije

(10 min)

Po zahradě jsou rozházené (schované obrázky) rostlin a živočichů, kteří žijí v jezírku či jeho blízkosti (pár obrázků k jezírku nepatří). Každý žák přinese jeden obrázek. Následně všichni společně ukazují své obrázky a představují, kdo může v jezírku nebo jeho těsné blízkosti žít.

2. Význam

(5 min)

Lektor se žáků, zeptá, proč si myslí, že je dobré mít na školní zahradě jezírko. Komu či čemu to pomůže? Nápady lektor píše na flipchart, na závěr dle potřeby doplní a vysvětlí.

- zadržuje vodu v zahradě
- zdroj vody na pití pro živočichy
- zdroj vody – koupel živočichů
- zdroj potravy
- zvýšení biodiverzity
- prostředí pro život a rozmnožování
- větší plocha má vliv na mikroklima – odpařování vody, ochlazuje
- estetické působení
- láká, vyzývá k objevování, k učení

3. Tvorba nanečisto

(15 min)

Před programem (či během předchozích aktivit) lektor schová po zahradě materiál na jezírko. Žáci mají za úkol na zahradě najít, co by se jim mohlo hodit na tvorbu jezírka (a v zahradě předtím nebylo). Následuje ukázka, jak se bude jezírko budovat. Nejdříve lektor nasype hromádku hlíny a ptá se žáků, co je prvním krokem, když máme pouze holou zem. Je potřeba vyhloubit jámu, zeptá se žáků, zda někdo chce vyhloubit malou jamku. Takto se pokračuje dál – pískování, geotextílie, folie.

TVORBA ZAHRADNÍHO JEZÍRKA

1 Příprava předem

Zapojené třídy jsou v kontaktu s lektorem, který jim popíše, co se má na projektový den připravit. Úkolem každé třídy je vykopat dostatečně velkou díru (v nejhlubším místě alespoň 80 cm), okraje by neměly být kolmé, ale postupné (ideálně s terasami).

Dále je potřeba připravit:

- folii - musí přečnívat alespoň o 80 cm, doporučujeme přírodní kaučukovou nebo se dá koupit klasická jezírková (ne tu nejtenčí)
- geotextilii - stejná velikost jako folie
- písek - množství, tak aby tvořil 5-10 cm vrstvu po celé ploše pod folií (ideálně vlhký)
- jutovinu – v šíři cca 80 cm po obvodu jezírka + na přivazování rostlin
- oválné kameny okolo celého jezírka
- vodní rostliny
- další drobné nářadí (lopatky, lopaty, nůžky, provázek,..)
- fixy na kamínky

2 Lektor na začátku prohlédne vykopanou jámu a případně s žáky doopraví terén.

3 Následně pár žáků vleze do jámy a začne pískovat stěny (nanášet cca 5-10 cm vrstvu písku na všechny stěny). Na prudších místech je ideální písek uplácat rukou. Ve chvíli, kdy jsou všechny stěny hotové, dodělá se dno. Během toho mohou ostatní přinášet písek a nasypat písek i cca 30 cm za hranou jezírka (nahoře).

4 Poté se opatrně položí do vypískované jámy geotextílie a postupně se uplácá na dno a stěny.

5 Následuje folie (nejlepší je ji nahřát na sluníčku, pak se s ní lépe pracuje), která se položí na geotextílii a po obvodu se zatíží kameny. Zároveň je potřeba ji pečlivě uplácat na dna a stěny a zamačkat přehyby.

6 Dalším krokem je položení pásu jutoviny kolem obvodu jezírka, tak aby jedna půlka byla pod kameny a druhá vysela dolů.

7 Následně se doplní kameny okolo celého obvodu jezírka, mohou být i ve více kusech vedle sebe.

8 Předposledním krokem je umístění vodních rostlin. Po vyndání rostlin z květináčů, se jejich kořenový bal zabalí do kousku jutoviny a přiváže k jutovině na obvodu jezírka. Nicméně tento krok je dobré udělat, až když se jezírko skoro naplní vodou (případně se to v brzkých dnech plánuje a je vlhké počasí), jinak by rostliny mohly uschnout. Rostlinám, které rostou přímo ve vodě jako je například leknín, se ještě přiváže kámen, aby držely u dna.

9 Na úplný závěr je dobré udělat nějaký rituál, třeba nalít z konví vodu do jezírka nebo si slavnostně připít. Žáci také mohou v průběhu budování (když zrovna nemohou pracovat všichni) pomalovat malé oblázky a ty si pak slavnostně umístit okolo jezírka.